

Joel Laakkonen

Raportti LoHi - yhtyeen ääniteprojektista

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Muusikko
Pop/jazz-musiikki
Opinnäytetyö
15.10.2012

Tekijä(t) Otsikko	Joel Laakkonen Raportti LoHi - yhtyeen ääniteprojektista
Sivumäärä Aika	18 sivua + 1 liitettä 12.12.2012
Tutkinto	Muusikko (AMK)
Koulutusohjelma	Pop/jazz-musiikki
Suuntautumisvaihtoehto	Muusikko, rummut
Ohjaaja(t)	Jukka Väisänen lehtori Tommi Rautiainen lehtori
<p>Tämä opinnäytetyö kertoo pääpiirteittäin LoHi-yhtyeen "Decapitator" levyn syntymäprosessin. Se käy läpi, harvoin toimivan, impulsiivisen levyn teon kaaren, jossa äänittäminen ja tuotanto yhdistyvät. Työn tavoitteena on selvittää nykyajan prioriteetteja musiikille sekä pohtia musiikkivideoiden tärkeyttä. Opinnäytetyö käy suurilta osin levyprojektia läpi kronologisesti, auttaen lukijaa pysymään mukana ajatuksen vauhdilla liikkuvassa projektissa.</p> <p>Työ koostuu kolmesta osasta. Tärkeimpään osaan kuuluu levyn konkreettiseen tekemiseen liittyvät välttämättömät asiat. Se käsittää yhtyeen perustamiseen johtaneet asiat sekä äänittämisen aina projektin rahoitukseen saakka.</p> <p>Toinen osa käsittelee musiikkivideoita. Sen tavoitteena on pohtia syitä, miksi tehdä kappaleille videoita sekä niiden tärkeää roolia LoHi-yhtyeelle.</p> <p>Työn kolmas osa sisältää pohdintaa "Decapitator" levyn kappaleista. Mistä ne ovat saaneet vaikutteita ja mitkä ovat niiden lähtökohdat ja motiivit? Tarkoitus ei ole analysoida musiikkia niinkään teoreettisesti, vaan enemmänkin tunnetilojen sekä historiallisten ilmiöiden avulla.</p>	
Avainsanat	äänitys, yhtye, äänite, äänitysprojekti

Author Title	First name Last name Report of LoHi's Recording Project
Number of Pages Date	18 pages + 1 appendices 12 December 2012
Degree	Bachelor of Music
Degree Programme	Pop and Jazz Music
Specialisation option	Instrumentalist, drums
Instructors	Jukka Väisänen, M.Mus Tommi Rautiainen
<p>This Thesis is about the birth process of a band called LoHi's album "Decapitator". It goes through a rarely working impulsive way of doing a record combining recording and producing. The goal of the thesis is to examine the priorities of today's music and to ponder the importance of music videos. The thesis goes mainly through the album project in a chronologically way helping the reader keep up in the spontaneous project.</p> <p>This work consists of three parts. The most important part consists of what is essential in a concrete way of doing an album. It goes through the birth of the band via recording to financing the project.</p> <p>Second part is about music videos. Its aim is to think why to do music videos for the songs and also the importance of these videos for LoHi.</p> <p>Third part is to ponder about the songs on the album "Decapitator". Where do they have their influences? What are the basis and motives of the songs? It is not the purpose to analyze music in a theoretic way but through emotions and historical phenomena.</p>	
Keywords	recording, band, album, recording project

Sisälllys

1	Johdanto	2
2	Yhtyeen synty	3
3	Äänittäminen	3
4	Musiikkivideot	6
4.1	Coffee	7
4.2	Monaco	8
4.3	Herbert	9
5	Loput kappaleet	10
5.1	Disco	10
5.2	5.2 Fatman	11
5.3	5.3 Russel Hustle	12
5.4	5.4 Mohican	12
5.5	5.5 Living In The River	13
5.6	Vika	13
6	Jälkituotanto	14
7	Hankkeen rahoitus	15
8	Pohdinta	16
	Lähteet	18
	Liite:	19

Liite 1. Cd-levy

1 Johdanto

Opinnäytetyöni kirjallinen osa on raportti Joel Laakkosen, Tapio Backlundin ja Noah Kinin tekemästä LoHi-yhtyeen levystä. Raportin pääpaino keskittyy musiikillisten ja tuotannollisten ratkaisujen analysointiin. Raportti sivuaa myös omaa musiikillista kehitystäni ja yhdenlaista tyyliäni tehdä musiikkia. Tarkastelen projektia tuottajan ja muusikon näkökulmasta sekä pohdin tuotannollisen ryhmätyöskentelyn etuja koko levyn teon ajalta. En erityisemmin perehdy analysoimaan kappaleita teoreettisesti, koska en näe sillä olevan musiikillista pääosaa tämän kaltaisessa tuotannossa. Sen sijaan keskityn analysoimaan levyn tekoprosessia pääosin kronologisesti ja rumpalin, basistin ja rapparin yhteistä rytmimaisemaa sekä tuotannollisia ratkaisuja.

Työssäni sivuan hip-hop-musiikin historiaa ja pohdin sen kehityksen kaarta. Puhuessani hip-hop-musiikista tarkoitan laajempaa musiikillista piiriä, johon esimerkiksi rap-musiikki, jolla tarkoitan vain puhelautettua musiikkia, kuuluu. Hip-Hop-musiikkiin kuuluu olennaisena osana looppaus eli jonkin tietyn musiikillisen sekvenssin – usein tahdin tai kahden – koneellinen toistaminen. Viitatessani Punk-musiikkiin tarkoitan pääosin aggressiivista musiikillista energiaa sekä ei niin vakavaa suhtautumista musiikkiin.

LoHi-yhtye musiikilliset vaikutteet ovat erilaiset jokaisen jäsenen kohdalla: Tapiolla on vahva amerikkalaisen rhythm and blues-musiikin tuntemus. Noah taas on syventynyt hip-hop-musiikkiin kauttaaltaan. Minulle suurin musiikillinen vaikuttaja on kenties ollut New Orleansista lähtöisin oleva rytmimusiikki, jota voisi kuvailla jazzin ja funkin sekoitukseksi. Meille kaikille yhteistä on kuitenkin Amerikkalainen rytmimusiikki, joka pohjautuu suurilta osin samoihin lähteisiin.

Sytä miksi päädyin tekemään työni tästä aiheesta on monia, mutta tärkeimmät niistä ovat kuitenkin minulle rumpalina intohimo tämän tyylistä musiikkia kohtaan, osuuteni tuotannossa sekä minulle läheisen rytmiiikan pääpaino koko levyllä.

2 Yhtyeen synty

Idea komppipainotteisen levyn tekemisestä lähti kehittymään Tammikuussa 2010 valmistautuessamme Lontoossa Rime-yhtyeen keikkaa varten. Olimme Tapion kanssa tekemässä sound checkiä lavalla ja aloimme tottuneesti soittamaan improvisoiden tarkoituksenamme saada parempi käsitys esityspaikan akustiikasta. Soittamamme musiikki kehittyi sille asteelle, jolla kumpikin meistä piti kuulemastaan ja päätimme sillä hetkellä tehdä komppilevyn palattuamme takaisin Suomeen.

Alunperin tarkoituksenamme oli tehdä yksinkertainen komppilevy yhdessä päivässä ainoastaan rummuilla ja sähköbassolla. Ensimmäisen studionpäivän lopulla syntyi kuitenkin halu kehittää tätä musiikkia lyhyistä kompeista kokonaiseen kappaleisiin. Mietimme kuitenkin haluaisimmeko vielä jotain lisää. Haluaisimmeko lisää soittajia vai vain laulajan. Musiikkimme rytmipainotteisuus ja kappaleiden staattisuus saivat meidät miettimään rapparia. Rap-musiikissa rytmikka on yksi olennainen tekijä. Oli musiikki rubatossa tai metronomin tarkkuudella, rap-laulaja tulkitsee sanoituksiaan aina rytmisillä motiiveilla. Oli siis hyvin luonteva asia ottaa rappari mukaan projektiimme. Kun olimme saaneet kappaleiden suunnittelun haluamallemme tasolle ja meillä molemmilla oli suurinpiirtein yhtenevät tavoitteet kappaleille, Tapio päätti soittaa räppäri Noah Kinille ja pyytää häntä liittymään yhtyeeseemme. Noah vastasi kutsuun myöntävästi. Alkuperäisestä duona toteutetusta komppilevystä kehittyi kolmihenkinen yhtye, jonka esikoislevyä aloimme tekemään.

3 Äänittäminen

3.1 Ensimmäinen studionpäivä: ratkaisuja

Normaalissa levytystilanteessa tehdään yleensä huolellinen esituotanto. Meidän tapauksessamme esituotanto jäi enimmäkseen idean tasolle ja se pääasiassa kuului osana äänittämiseen. Ajauduimme tekemään impulsiivisen ja spontaanin levyn, josta enemmän pohdintaosiossa.

Matkasimme Tapion pienelle studiolla Herttoniemeeseen, joka koostui tarkkaamon sekä soittotilan yhdistelmästä ja pienestä kopista. Aloitimme äänityssession valmistelun.

Ensimmäinen asia, joka pisti erityisesti silmään oli tila, johon minun oli mahduttava rumpujen kanssa. Jouduin kasaamaan rumpusetini pieneen, noin 3 neliömetrin koppiin, jossa pääsääntöisesti äänitetään lauluja. Se johti ensimmäiseen "tuotannolliseen" ratkaisuun siitä minkälaisella rumpusetillä tulisin levyllä soittamaan. Tilaan mahtui juuri ja juuri bassorumpu, hi-hat-symbaalit, kaksi virveliä sekä ride-symbaali. Toisinsanoen todella riisuttu ja pieni rumpusetti. Kuitenkin rumpusetin yksinkertaisuudesta johtuen minun oli helpompi keskittyä oleelliseen, eli rytmien pitämiseen selkeänä. Huomasin myöskin pystyväni lähestymään rumpujen soittoa raikkaammin rumpusetin ahtaasta sijoittelusta johtuen ja tuttujen elementtien muuttuessa.

Ensimmäisenä studiopäivänämme mietimme äänityksellistä puolta mikrofoneista levyn yleistunnelmaan. Tavoitteenamme oli saada jotain valtavirrasta poikkeavaa, yksinkertaista ja samalla hyvin lo-fi laatuista, eli vastakohtana hi-fi:lle, "hallitusti huonompaa" äänimaailmaa aikaiseksi. Lähtökohdaksi päätimme äänittää rummut yksinkertaisesti neljällä mikrofonilla ja sähköbasson kahdella linjasisäänmenolla. Rumpujen mikrofonien päättämisessä nousi kaksi asiaa esille, joilla pääsisimme äänellisesti haluamaamme suuntaan: Mono overhead laajakalvoinen kondensaattorimikrofoni sekä pääasiassa virvelirumpuun ja hihat:in suunnattu 1960-luvun kapeakaistainen Telefunken td25 dynaaminen mikrofoni, luomaan ns. pahvilaatikkoäänikuvaa. Lisäksi käytimme bassorumpuun AKG D112-mikrofonia ja virveliin Shure 57-mikrofonia. Sähköbasson äänitimme kahdella linjasisäänmenolla, joista toinen kuivalla singnaalilla ja toinen Tapion efektipedaalien läpi. Mikrofonien valinnan jälkeen halusimme tavoitella musiikillisesti samaa ilmapiiriä kuin jammaillessamme Lontoossa. Emme niinkään yrittäneet muistella komppeja tai harmonioita joita silloin soitimme, vaan tavoitteenamme oli löytää yhteinen musiikillinen mielipide; mahdollisimman luonnollinen ja yhteensopiva oman instrumentin tulkinta sekä tapa, jolla soittaa yhdessä. Etsimisen ja löytymisen jälkeen nauhoitimme soittoamme noin kaksi tuntia, jonka jälkeen valitsimme materiaalista mielekkäimmät eteenpäin kehitettävät kompit ja bassolinjat.

3.2 Toinen studiopäivä: hommat selväksi

Toisena studiopäivänäämme levyn päämäärä alkoi selkiytyä. Olimme aloittaneet päivän tekemällä alustavan yleismiksauksen ensimmäisistä kappalealkioista. Aloimme päästä yhteisymmärrykseen siitä, miltä haluaisimme levyn kuulostavan. Seuraavan session pääsimme äänittämään valmiilla äänityasetuksilla. Toisen päivän äänityksissä keskityimme täysin vapaan kehittelyn sijaan tarttumaan hyvältä kuulostaviin ideoihin ja kehittämään niitä jo ennen kuunteluvaihetta mahdollisimman pitkälle. Olimme miettineet alustavasti, kuinka monta kappaletta haluamme ensimmäiselle levyllämme; mielessämme oli tehdä tavanomaista lyhyempi esikoisalbumi. Päädyimme kuuden ja kymmenen kappaleen välille. Keräsimme ja kuuntelimme jokaisen äänittämämme alkion, josta valitsimme äänestyksen perusteella kahdeksan tehtäväksi lopulliselle levyllä. Lähetimme raakaversiot kappaleista Noahille, joka alkoi kirjoittaa sanoituksia kappaleisiin. Levyn kappaleiden lukumäärää ei oltu kuitenkaan lyöty täysin lukkoon, koska emme halunneet rajoittaa itseämme liikaa sopimalla lukumäärästä tai ylipäättänsäkään sopimalla asioista, joilla olisi mahdollisuus kehittyä projektin edetessä.

3.3 Kolmas studiopäivä

Kolmantena äänityspäivänä valmistauduimme nauhoittamaan jokaisen levyn kappaleen. Meidän ei tarvinnut kuin lisätä mikrofoni vokaaliosuuksia varten. Noah oli tehnyt alustavat sanoitukset kahdeksan kappaleen raakaversioon, joista valitsimme ensimmäisen työstettävän kappaleen. Nyt kun meillä oli käytössä Noahin sanoitusten rungot, pystyimme jatkamaan kappaleiden kevyttä sovitustyötä. Noah oli kirjoittanut pääasiassa yhden säkeistön ja kertosaäkeen kappaleisiimme. Sovitus oli luontevaa ja oikea tunnelma löytyi nopeasti. Tehtäväksi jäi enää sopia kappaleiden rakenteet, jotka teimme lähes täysin sanoitusten perusteella. Osassa kappaleista ei ollut kuitenkaan muuta kuin yksi pääidea, josta piti tehdä ehjä kokonaisuus. Niissä rakenteiden sopiminen ja sovittaminen eteni rumpujen ja basson ehdoilla.

Helpottava tekijä koko projektissa oli se, että rap-kappale ei välttämättä tarvitse muuta kuin yhden idean kimpilta ja se voi riittää kantamaan koko kappaleen läpi. Esimerkiksi kappaleessa "Mohican", soitimme Tapion kanssa yhtä kahden tahdin kuviota läpi koko kappaleen ajan. Tässä mielessä rap-musiikki on saanut suuresti vaikutteita afrobeat-

musiikista, jossa kappale voi kestää helposti 20 minuuttia ja jonka aikana yhtye saattaa kerrata ainoastaan yhden tai kahden tahdin sykliä pienillä varioinneilla.

Valmistauduimme äänittämiseen kokeilemalla sanoituksia yhdessä kappaleiden kanssa. Sanoitukset muokkasivat osittain alitajuisesti, toisaalta harkitusti etenkin kappaleiden rakenteita sekä hiukan myös fraseerausta. Tärkein tekijä kuitenkin oli rapin tuoma tunnelma soittamiseen. Pääsimme monesti kappaleiden kanssa pitkälle ilman keskustelun tarvetta, pelkällä musiikillisella kokeilulla. Keskityimme yksitellen kappaleisiin ja aina, kun olimme mielestämme saaneet asiat selkeäksi aloimme äänittämään kappaleita. Olimme onnekkaita huomattessamme triomme olevan hyvin luonteva kokonaisuus. Pystyimme työskentelemään pitkälle intuition voimin, minkä ansiosta luulen, että työme oli niin hedelmällistä ja samanaikaisesti nopeaa. Päättävöitteenamme oli kuitenkin saada äänitettyä rummut ja basso ensisijaisesti itseämme miellyttäväksi; Noah ei ollut vielä täysin valmis sanoitusten kanssa sekä oli tärkeintä saada energinen komppi nauhalle. Pidimme hyväksyttävänä äänittää osat rapeista myös myöhemmin nauhojen päälle, koska ne ovat riskittömämpiä äänittää pienemmällä vaivalla uudestaan ilman rumpu-basso-duon energian ja tunnelman muuttumista. Päädyimme vielä kolmannen äänityspäivän lähestyessä loppuaan äänittämään yhdeksannen kappaleen nimeltä Coffee, josta enemmän Musiikkivideot osiossa.

4 Musiikkivideot

Olimme miettineet musiikkivideon tekemistä siitä lähtien kun Noah liittyi yhtyeeseemme ja olimme muodostaneet oikean yhtyeen. Halusimme tehdä myös videon osalta jotain erilaista ja ajatuksia herättävää. Päätimme ensiksi tehdä ainakin kaksi elokuvallista videota ennen levyn julkaisemista. Ensimmäisen musiikkivideon tarkoitus oli saada yleisön mielenkiinto heräämään ja saada ihmiset tietoisiksi yhtyeemme olemassaolosta. Toinen video oli määrä julkaista juuri ennen levyn ilmestymistä tai pian sen jälkeen ja se oli tarkoitus tehdä levyn "single"-kappaletta varten. Aikataulut sekä suunnitelmat kuitenkin muuttuivat ja elivät; Emme halunneet julkaista levyä ennen kunnolla tehtyä esityötä, jolla tarkoitan pääasiassa mainostamista musiikkivideoilla ja esiintymisillä. Teimme tavoitteeksi julkaista koko levy pikkuhiljaa

musiikkivideoina ennen varsinaista cd:tä. Musiikkivideoista tuli pikkuhiljaa yksi tärkein ja tunnistettavin osa yhtyettämme.

Pidän musiikkivideoita tärkeänä kanavana uuteen musiikkiin tutustuttaessa, ja jotka antavat kuuntelijalle mahdollisuuden erilaiseen lähestymiseen musiikkia kohtaan. Nykyään moni uusi artisti tai yhtye löytyy videopalvelu You Tube:sta, jota seurataan maailmanlaajuisesti todella tiiviisti. Meille tärkeää on tehdä persoonallisia musiikkivideoita ja saada sitä kautta tunnettavuutta myös niiden keskuudessa, jotka eivät välttämättä käy kuuntelemassa esiintymisiä tai muuten ovat hankalasti vastaanottavaisia pelkän musiikin suhteen.

Nykyaikana tuntuukin vallitsevan yleinen malttamattomuuden ja kyllästymisen asenne. Jatkuvasti tulee uutta ja jollain tavalla olisi pystyttävä erottua kaikesta siitä musiikin ja videoiden virrasta. Olemme onneksemme löytäneet meille hyvän tavan tuottaa ja jakaa uutta materiaalia. Tarkoituksemme ei ole kuitenkaan ensisijaisesti miellyttää kuuntelijaa tai katsojaa, vaan teemme tätä pääosin vain siksi, koska haluamme. Uskon, että mitään varsinaisesti uutta ei voida saada aikaan, jos päätavoite on miellyttää kuuntelijaa. Onnistunut musiikkivideo kertoo katsojalle musiikin tekijöiden suhtautumisesta musiikkiinsa sekä myös visuaalisuuden kautta tyyliinsä avartamista.

4.1 Coffee

Olimme pitämässä taukoa nauhoituksista, kun keksimme vitsin pohjalta tehdä lyhyen kappaleen. Äänitimme kolmannen studiopäivän päätteeksi kaksi spontaania ottoa ja valitsimme paremmasta tehtävän musiikkivideon. Halusimme luoda tunnelman, joka kuvastaisi tai kuvastamaan kävelyä jossain Lähi-Idän basaarissa. Kappaleen harmoniasta tuli jopa kliseisesti mieleen jonkin asteinen itämaisuus ja sopivaan tempoon soitettu neljäsosa-bassorumpu loivat juuri haluamamme tunnelman. Kappaleen nimeksi tuli Coffee, joka oli lyriikoiden pohjalta hyvin looginen. Se sopi hyvin muiden kappaleiden joukkoon, ja toi myöskin vaihtelua rap-tyyliin kerronnallisella puhelaulullaan. Huomasimme pitävämme humoristisesta, ja hyvin lyhyestä (18sek.) kappaleesta paljon. Se tuntui myöskin saavan paljon erilaisia musiikkivideohahmotelmia, ehkä osittain myös tekstin yksinkertaisuuden ansiosta. Kaiken lisäksi ajatus lyhyestä ja ytimekkäästä musiikkivideosta tuntui erinomaiselta, vielä

julkaisemattoman levyn promotioidealta. Aloimme siis suunnitella miten video voisi rakentua ja mietimme kuka sen voisi ohjata.

Teimme lyhyen ja karsitun käsikirjoituksen ja ehdotin sitä Heikki Kaskelle, joka oli ohjannut toisen yhtyeeni musiikkivideon hyvää näkemystä osoittaen. Heikki hyväksyi hyvin pienibudjettisen elokuvan teon sekä ehdotti kahta kuvauspäivää. Ensimmäisen päivän kuvasimme Kauppatorin kauppahallissa ja toisen päivän Lahdessa Heikin studiolla. Saimme nopeasti hyvää jälkeä ja täydellisen mainosvideon yhtyettämme varten.

4.2 Monaco

Tässä vaiheessa tiesimme, että musiikkivideoiden tekeminen oli muodostunut yhdeksi tärkeimmistä asioista Lohi-yhtyeen levyn tekemisessä. Mietimme yhdessä seuraavaa kappaletta, josta tehdä video ja kappale Monaco nousi esille. Se oli myös levyn kappaleista sillä hetkellä seuraavaksi valmistuva, joten se oli hyvin luonnollinen vaihtoehto. Monaco kappaleena on yksi raskaimmista Lohin kappaleista. Kappaleen sanat kuvaavat matkaamme Monacoon ja raskas tunnelma on omiaan kertomaan, että kyseessä ei ehkä ole onnistunut matka. Saimme Veli-Matti Hoikan, joka oli ollut apulaisohjaajana myös Coffee-videossa, ohjaamaan videon. Monaco kappaleena on lähes neljä minuuttia kestoaltaan, eli yksi Lohi:n pitkäkestoisin kappale. Kuvasimme sen kuitenkin hyvin nopeasti: alle kuudessa tunnissa. Veli-Matti ehdotti lyhyttä ja tiivistä kuvauspäivää, joka osaltaan jo sopi hyvin yhtyeemme imagoon. Video oli suurimmaksi osaksi koostettu still-kuvista ja sekaan ujutetuista videoista. Lopputulos tuntui sopivan täydellisesti yhtyeemme imagoon ja musiikkiin, jota voisi kuvailla myös sanalla raaka. Seuraavassa kuviossa 1. on esimerkki still-kuvasta, jonkalaisista video koostuu.

Kuvio 1. Still-kuva Monaco- musiikkivideosta.

4.3 Herbert

Tässä vaiheessa olimme menettäneet molemmat aikaisemmat ohjaajamme Amerikkaan. Uskoimme kuitenkin pystyvämme tekemään kolmannen videon myös ominpäin. Meillä oli tarvittava kalusto sekä kuvaaja, joka oli tällä kertaa Tapion veli Jukka Backlund. Olimme päättäneet tehdä Monaco-videon jälkeen jokaisen tulevan videomme kronologisessa järjestyksessä. Eli toisin sanoen se, mihin Monaco loppui, siitä alkoi uusi videomme Herbert. Olimme keksineet siis kantavan idean, jolla voisimme nivouttaa yhteen tulevat videot. Mukaan tuli vielä yksi lisä, jolla tarinallista jatkuvuutta voisi vielä enemmän selkeyttää: Olimme kypsyttelleet ideaa "hevosesta"(kuvassa), joka oli tullut osaksi bändimme julkisivua pian Monaco-videon kuvaamisen jälkeen. Hevosen rooliin astui Juuso Räsänen, jolle annettiin tehtäväksi pitää Hevos-naamaria

Kuvio 2. Hevosen rentoutumistuokio.

päässään sekä kuvauksissa että keikoilla. Hevonen, nimeltään "Heponen", tuli yhdeksi tärkeistä LoHi-elementeistä yhtyeen imagon kannalta. Edellisellä sivulla nähtävissä Heponen rennoimmillaan.(kuvio 2.)

Videon juoni on yksinkertainen, mutta kuvastaa hyvin kappaleen hektistä ja menevää tunnelmaa. Kappale on musiikillisesti suoraviivaista ja energistä ja siitä välittyy selkeä rock-rytmiikka. Rytmillisesti kappale on kuitenkin vaativa. Basso soittaa molliseptimi-kolmisointua, jossa on viisi säveltä, oktaavista perusääneen kahdeksas-osina toistuvasti koko kappaleen ajan. 5/8-bassolinjan alla rummut sekä rap menevät 4/4-tahtilajissa, mikä tekee kappaleesta polyrytmisen. Bassolinja ei silti sekoita kappaleen ymmärrettävyyttä ja selkeyttä, koska se toimii enemmänkin taustaharmoniana, jonka tehtävänä on ylläpitää kahdeksasosapulssia. Kappaleessa kitarasoolon soittaa Veikki Virkajärvi. Ainoa ohje, minkä annoimme hänelle, oli soittaa mahdollisimman vähän vallitsevaan sointuun kuuluvia ääniä. Näillä aineksilla saimme luotua hieman hysteerisen loppuvaikutelman, joka silti pysyy rytmillisesti kasassa ja voi olla jonkun mielestä jopa tarttuva.

5 Loput kappaleet

5.1 Disco

Disco-kappaleena on ehkäpä kappaleistamme lähimpänä pop-tyylisuuntaa ja modernimpaa hip-hoppia. Se on rakenteeltaan hyvin perinteinen: intro, A, pre-chorus, chorus, interlude, A, pre-chorus, 2 x chorus, outro. Siinä on myös selkein kertosäe: Bassorumpu polkee pääasiassa neljäsosia, joka on yksi yleisimpiä rytmillisiä tapahtumia nykyajan pop-musiikissa, tai pikemminkin nykyajan dance-tyylisuunnassa yleistämättä liikaa laajaa pop-musiikki-käsitettä.

Säkeistöjen rytmiikka perustuu synkooppien jännitteisyyteen, josta pre-chorukseen mentäessä rytmiikka tasaantuu hieman, mutta on edelleen jännitteinen. Rytmisen jännittyneisyys purkautuu kertosäkeeseen mielestäni lähes täydellisesti. Rumpujen sekä basson rytmiset pidätykset ja purkaukset muuttavat muotoaan kertosäkeessä yksinkertaisemmiksi ja energian laatu on eteenpäin menevä. Bassolinja muuttuu hyvin

staccatomaisesta kuviosta bassorummun neljäsofia myötäilevään legatomaiseen kuvioon. Tämä muutos jo itsessään vahvistaa purkauksen vaikutusta kertosäkeen sekä pre-choruksen välillä. Lyhyistä äänistä vaihdos pitkiin liukuviin ääniin tuo selkeää muutosta kuulijan korviin ja on rytmisesti ja melodisesti helposti lähestyttävä. Kertosäkeessä on myös poikkeuksellisesti kolmas instrumentti, syntetisaattori, jolla melodia on soitettu. Olimme alunperin päättäneet olla käyttämättä muita soittimia kappaleissamme, mutta hyräillessämme ja tapaillessamme Tapion kanssa Discon kertosäettä, loimme mielestämme hyvin osuvan melodialinjan. Emme antaneet sen häiritä, että tarvitsisimme keikoille neljännen soittajan, koska ilman kyseistä melodiaa kappale menettäisi yhden karataäri-elementeistään. Päätös oli tärkeä, koska se saattoi Heposen osaksi live-kokoonpanoamme.

5.2 Fatman

Fatman on poikkeus levyn kappaleista. Äänitimme sen Tapion kanssa ensimmäisissä studiosessioissa, jolloin tavoitteenamme oli vielä tehdä komppilevy. Kappale on täysin improvisoitu lukuunottamatta päämotiivia. Se on myös levyn ainoa mp3- muodossa oleva kappale, mikä johtuu epäonnekkaasta sattumasta: Menetimme suurimman osan kahden ensimmäisen päivän äänitysten demo-tuotoksista Tapion ulkoisen kovalevyn mentyä rikki, eikä varakopioita ollut missään, lukuun ottamatta sähköpostilla lähetettyjä mp3:a. Halusimme kuitenkin saada juuri saman tunnelman, joten päädyimme, todennäköisesti vastoin kaikkia äänittäjän ja masteroijan periaatteita, masteroimaan äänitteen mp3-muodossa.

Kappaleen rytmikassa on paljon New Orleans-vaikutteita, vaikka komppi on hyvinkin suoraviivaista. Erityisesti hai-hat symbaalin fraseerauksessa kuulee New Orleans-tyylille ominaista sijoittelua suoran ja kolmimuunteisen välillä.

Koska kappale on alkuperäinen äänitetty demoversio, Noah joutui tekemään sanoitukset suoraan valmiiseen rakenteeseen, mikä on muista kappaleista poikkeava lähtökohta. Fatmanissa ei ole perinteisestä rakennetta, vaan se etenee spontaanisti, mikä on tyyppillistä vapaassa "jamittelussa" eli yhdenlaisessa improvisoinnissa. Se toi taas lisää haasteita sanoitukseen. Fatman on siis myös levyn kappaleista ainoa, jota ei ole sovitettu sanoitusten ohjaamana. Valitettavasti aikataulullisista ongelmista ja uuden

teknologian epäluotettavuudesta johtuen emme kerenneet äänittää lopullisia rappeja Fatman-kappaleeseen.

5.3 Russel Hustle

Russel Hustlessa on kuultavissa 80-luvun hiphopille tyypillistä rytmikkaa. 80-luvulla hiphop-musiikki oli vielä alkutekijöissään, mutta jo kehittynyt tasolle, josta voi selkeästi tunnistaa hiphopin pääpiirteitä. Bassolinja sekä rumpukomppi ovat säkeistössä hengeltään vahvasti 60- ja 70-luvun mukaisia. Toistamme säkeistön kompissa neljän tahdin kuviota hyvin orjallisesti saadaksemme mielikuvan koneellisesti soitetusta syklistä. 80-luvun rapille oli hyvin tyypillistä käyttää juuri 60- ja 70-lukujen Motown- ja funk-kappaleista poimittuja muutaman tahdin toistuvia kuvioita, joko soittaen tai koneellisesti loopaten. Komppi säkeistössä on kokonaisuudessaan hyvin yksinkertainen ja jatkuva. Tapion bassokuvion päämotiivi säilyy läpi kappaleen samana, juuri Motown-musiikille tyypillisenä, pehmeänä staccatomaisena nakutuksena. Kertosäkeen rumpukomppi on saanut paljon vaikutteita James Brownin "Funky Drummer"-kappaleesta sekä The Winstons-yhtyeen "Amen, Brother"-kappaleesta, jotka ovat kumpikin äänitetty vuonna 1969 (Mrwiggles 2012, www) (Economist 2012, www). Nämä kaksi kappaletta ovat olleet rytmillisesti suurimmassa osassa 80-luvun hiphop-musiikin kehitystä. Kompissa on kuultavissa myös myöhäisemmän drum'n bass-tyylilajin piirteitä. Päämotiivi kompissa säilyy kuitenkin, vaikka soitto hieman vapautuukin. Myös luomamme rapin ja punkin sulautuma huokuu kappaleen energiasta sekä pituudesta. Itse pidän Russel Hustlea kuitenkin ikäänkuin pienenä kunnianosoituksena funk-musiikille.

5.4 Mohican

Mohican on ehkä apaattisin kappaleistamme. Soitamme Tapion kanssa samaa komppia alusta loppuun. Musiikillisen jatkuvuuden tavoittelu on yksi tärkeistä keinoista rap-musiikissa nostaen vokaalit pääosaan ja on hyvin tavallista, että komppi pysyy samana läpi kappaleen. Aikaisemmin mainitsin "Kolmas studiopäivä"-osiossa yhtäläisyyden miltei transsia tavoittelevan afrobeat-musiikin, joka itsessään on vahvasti läsnä nykyajan rytmimusiikissa. Mohican-kappaleessa transsimaisuus kuvastuu apaattisen

tunnelman kautta. Vaikka vokaalit ovat lievästi aggressiivisia niistä huokuu saamaton rauhallisuus, joka vie kuuntelijan mahdollisesti lähemmäs kompin tuomaa ”kelluntaa”.

Mohican on kokonaisuudessaan hyvin yksinkertainen kappale: Kahden tahdin toistuvan kuvion päällä ei ole muuta kuin vokaalit. Kuitenkin kappaleessa yhdistyy eri piirteitä punkista ja rapista. Kappaleen reilun kahden minuutin kesto viittaisi vahvasti punkkiin ja ilmeisen selkeästi rap viittaa rappiin. Hip-hop–musiikille on tyypillistä loopata pätkiä muista kappaleista sekä käyttää esimerkiksi tunnettuja melodioita loopaten. Bassolinja, joka tuo mieleen trumpetilla soitetun armeija–henkisen herätysmelodian, on tunnelmaltaan ja tarkoitukseltaan lähellä hip-hopin melodialooppausta.

5.5 Living In The River

Tapion bassonsoitossa kuulee jälleen monen efektipedaalin taidokkaan käytön. Hän on luonut bassolle äänimaailman, josta on muodostunut yksi tärkein ominaispiirre LoHi–yhtyeelle. Se on kuin syntetisaattorin ja basson sekoitus. Se täyttää ja jättää tilaa juuri sopivasti rummuille sekä rapille. Ilman Tapion luomia Bassomaisemia kuulostaisimme todennäköisesti vain rumpu–basso–duolta, joka harvoin riittää kantamaan kokonaisen kappaleen läpi.

Living In The River on energialtaan hyvin tökkivä: paljon lyhyitä taukoja ja katkeilevia synkooppeja. Noahin vokaalit vievät kuitenkin kappaletta erinomaisesti eteenpäin. Hänen rapit ovat ajallisesti täydellisessä suhteessa komppiin. Ainoastaan säkeistöt ovat sulavaliikkeisiä, kun basso soittaa pidempiä legatomaisempia linjoja. Kappaleesta tulee mukavan kävelyn tunnelma, joka on minulle yksi mielekkäimpiä rytmimusiikista tulevia mielikuvia. Living In The River on kokonaisuutena hyvin luontevasti etenevä kappale. Komppi jatkuu pääasiassa samanlaisena alusta loppuun, joka luo ainakin minulle kokonaisuutena hyvin aaltoilevan tunnelman.

5.6 Vika

Kappale **Vika** voidaan suomenkielellä tulkita tarkoittavan virhettä tai puhekielellä viimeisenä olevaa. Tässä tapauksessa se tarkoittaa yksinkertaisesti levyn viimeistä kappaletta. Nerokasta. Vika poikkeaa tunnelmallisesti muista levyn kappaleista. Se on

tyyliltään selkeästi rock-henkisin ja tuo hieman mieleen raskasta rock-musiikkia soittavan yhtyeen Kornin. Se on myöskin levyn pitkäkestoisin kappale. Äänimaailma on usvainen Rhodes-kosketinsoittimen kevyen sointumaton ansiosta. Juuri tunnelman erilaisuutensa ja tunnelman takia kappale sijoitettiin levyn viimeiseksi kappaleeksi jo ennen kuin tiesimme muuta järjestystä.

Volyymillisesti, eli äänenpaineellisesti, soitin kappaleen selkeästi voimakkaimmin. Eron voi myös kuulla kuuntelemalla virvelirummun aksentteja. Virvelistä häviää hieman sointia sekä virvelimaton pärinää, joka luo siitä tyyliltään rock-henkisemmän. Soitan kappaleessa aksentit energialtaan hieman "eteen", joka on vastoin rock-estetiikkaa, jossa yleisesti rumpali soittaa aksentit "takakenossa" (engl. "laid back") eli toisinsanoen tempollisesti hieman jälempänä kuin muut soittajat. Tällainen soittotyyli pitää kappaleen edelleen yhteydessä 80-luvun hip-hop-musiikkiin ja osaltaan myös raivoisaan punk-estetiikkaan.

6 Jälkituotanto

Olimme äänittäneet levyille tulevat kappaleet ja tehneet alustavan yleismiksauksen kappaleille. Nyt oli aika miettiä tarkemmin levyn äänimaisemaa. Emme tietenkään halunneet käyttää samoja asetuksia jokaisen kappaleen kohdalla, vaan käytimme projektille jo luotua miksausta hyvänä pohjana. Pidimme tärkeänä pitää yleiskuulokuva kauttaaltaan hyvin samanlaisena, mutta kuitenkin kappaleiden välillä vaihtelevana ja mielenkiintoisena. Tähän oli omiaan miksata jokainen kappale erillisinä päivinä. Tällä tavoin saimme tuoretta ja hyvässä mielessä erilaista näkemystä kappaleisiin, jotka basso-rumpu-instrumentaation takia voisivat helposti kuulostaa liialti samanlaisilta. Oleellisinta miksausessamme oli oikeanlaisen kompressoinin käyttö. Tähtäsimme lo-fi-laatuun, joka on hi-fi:n vastakohta ja tarkoittaa yksinkertaisimmillaan "huonoa laatua", mutta rinnastetaan usein esimerkiksi c-kasettien äänenlaatuun. Halusimme luoda intensiivisen ja särötetyn miksausksen. Käytimme reilusti kompressointia etenkin rummuissa. Hyvä esimerkki lo-fi-laadusta on fatman, joka kulki ehdottomasti huonoimman tuotannollisen matkan: Raakamiksauksesta mp3:ksi, josta suoraan masterointiin. Masteroinnissa käytimme myös kohtuuttoman paljon kompressointia. Teimme kuitenkin kaiken työn käyttäen parasta osaamistamme.

Halusimme pitää jälkivaiheessa lisättävien soitinten määrän mahdollisimman pienenä. Kahteen kappaleeseemme halusimme kuitenkin tuoda jotain lisää muilla soittimilla. Discossa teimme kertosäkeeseen syntetisaattorilla soitetun melodian täydentämään kappaleen täydellisyyttä ja lisäämään tunnistettavuutta. Herbet-kappaleessa taas halusimme enemmänkin hämmentää kuuntelijaa yllättävällä kitarasoololla. Jälkituotantoa helpotti hyvin tehdyt valmistelut ja hyvinkin tarkkaa suuntaa antava esituotanto, joka tässä tilanteessa tarkoittaa impulsiivista ja käytännössä mielikuvien varaan jätettyjä suunnitelmia levynteosta. Huomasimme työskentelevämme luontevimmin spontaaneja ratkaisuja tehden.

7 Hankkeen rahoitus

Alkuperäisenä ajatuksena oli tehdä Tapio Backlundin kanssa rumpu-basso-komppilevy myöskin osittain siksi, että se olisi mahdollista toteuttaa hyvin pienellä budjetilla. Pääosin ajatus myöskin toteutui, koska meillä oli mahdollisuus tehdä levyä Tapion omalla studiolla Herttoniemessä. Äänimaailma, jota tavoittelimme ja jonka toteutimme oli hyvin mahdollista, ellei jopa luovempaa tehdä hyvin pienessä studiossa. Budjetti koostui siis alunperin lähes pelkästään minun ja Tapion ruokailusta sekä auton käytöstä rumpujen kuljettamiseen. Kunnianhimo toi asioihin kuitenkin eri perspektiivejä: Saimme Noah Kinin yhtyeeseemme ja päätimme tehdä "oikean" levyn. Budjetti ei sinällään kasvanut Noahin myötä vaan ehkäpä suurimpana menoeränä tuli suunnitellut musiikkivideot, jotka nekin saimme ystäviemme kautta tehtyä käytännössä ilman palkkakustannuksia. Hankkeen rahoitukseen kulunut raha ei kuitenkaan eronnut merkittävästi normaaleista elinkustannuksista. Laskelmoimme budjetin ja suunnitelmat niin, että voisimme keskittyä olennaiseen eli musiikkiin ja videoiden tekemiseen ilman rahan puutteen tuomia paineita. Keksimme keinoja, joilla saisimme mahdollisimman halvalla tehtyä haluamamme asiat. Esimerkiksi Herbertin kuvauksissa teimme pienimuotoisen räjäytyksen vanhoista iletulitteista hankkimillamme aineksilla. Yhtenäisenä demokraattisena yhtyeenä meillä oli jaettavana jo valmiiksi pienet menot, jotka ovat murto-osa "normaalin" levyn budjettia. Emme siis joutuneet turhaan ahdinkoon raha-asioiden hoidossa.

Ainoa asia, joka rahoituksesta vielä uupuu on levyn painokustannukset. Meillä on kaksi potentiaalista levy-yhtiötä, joiden listoille meillä on mahdollisuus päästä. Tuleva levy-yhtiömme tulee kuitenkin jokatapauksessa kustantamaan levyn painokustannukset. Teemme myöskin levyn kansitaiteen itse sekä ystäviemme avustuksella. Kiteytettynä levyn rahoitus on siis hankittu paljolti vapaaehtoisvoimin talkoo mentaliteetilla.

8 Pohdinta

Koko levyn tekoprosessi on ollut hyvin impulsiivinen ja spontaani. Olen oppinut paljon positiivisia asioita impulsiivisesta levyn teosta. Keskenään hyvin toimiva ja viihtyvä ryhmä voi saada todella inspiroivaa ja mielenkiintoista jälkeä aikaiseksi. Ryhmä saa kannustusta huomatessaan projektin etenevän yhteisvoimin ja mielentilat nousevat välillä yltiöoptimistisiksi. Parhaimmillaan hyvin hallittu impulsiivisuus ruokkii inspiraatiota ja kannustaa tekemiseen. Kaikesta huolimatta olen myös oppinut arvostamaan huolellisesti valmisteltuja prosesseja, mutta se vaatii yleensä selkeästi yhden johtajan, joka määrittelee tehtävät. Omalle luonteelleni tiettyyn pisteeseen asti ulottuva impulsiivisuus sopii kuitenkin parhaiten. Ensimmäistä kertaa olen joutunut analysoimaan levyn tekoa ja olen viimein oppinut ymmärtämään, minkälainen työskentelytapa sopii minulle parhaiten.

Analysoidessani levyn kappaleita olen huomannut, kuinka lyhyitä useat kappaleemme ovat verrattuna nykyajan normeihin. Jotta voisimme avartaa kuulijalle hieman tarkoituksiamme musiikissa, päädyimme luomaan uuden tyyliuunnan musiikillimme. Osittain kappaleiden lyhydestäkin johtuen ja myöskin ärtymyksestä nykyajan lokeroimisen tarpeelle, loimme täysin oman tyyliuunnan "runk" kuvaamaan pääasiassa rap- sekä punk-tyyliuuntien yhdistymistä. Olen oivaltanut monia itsestään selviäkin asioita kirjoittaessani tätä työtä. Näinkin yksinkertaisen musiikkityylin analysointi on antanut minulle täysin uusia näkökulmia musiikkiin yleisesti. Pakotettuna tutkimaan musiikkia, joka ei ensikädeltä herätä minkäänlaista analyysin tarvetta on auttanut ymmärtämään kuinka tärkeitä historialliset seikat ovat puhuttaessa ja opeteltaessa musiikkia; Kuinka eri musiikkityylit ovat sulautuneet yhteen ja muodostaneet jotain täysin uutta. Olen oppinut paljon itsestäni muusikkona joutuessani työskentelemään impulsiivisesti, mutta silti hyvin tarkoituksen mukaisesti.

Yksi syy miksi en työssäni käsitellyt levynteon loppuvaiheita, kuten levyn kannen tekemistä yms. on se, ettemme monien yhteensattumien takia saaneet vielä levyä täysin valmiiksi ennen opinnäytetyöni palautuspäivää. Levyn viimeisen silauksen tekeminen ei onneksi ollut esteenä työn tekemiselle, koska lähes kaikki musiikilliset tehtävät ja opinnäytetyötäni koskevat asiat oli jo saatu tehtyä. Kaikkinensa on ollut antoisaa ja hyvin opettavaista avata LoHin levyprojektia.

Lähteet

Hip-hop timeline http://www.mrwiggles.biz/hip_hop_timeline.htm [11.12.2012]

Just a sample 2011 <http://www.economist.com/blogs/prospero/2011/12/amen-break>,
T.N. [11.12.2012]

Audiovisuaaliset lähteet

Coffee:

<https://www.youtube.com/watch?v=xGqVhjtYbfs>

Monaco:

<https://www.youtube.com/watch?v=fT0cv-Y576w>

Herbert:

<https://www.youtube.com/watch?v=zzJW0IqwQzE>

Liite 1. CD

CD:

LoHi-Decapitator

raidat:

- raitat 1. Monaco
- raitat 2. Herbert
- raitat 3. Disco
- raitat 4. Fatman
- raitat 5. Russel Hustle
- raitat 6. Mohican
- raitat 7. Living In The River
- raitat 8. Vika

